

Regeling van de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van 23 juni 2015, nr. WJZ/746245 (10579), houdende vervanging van het financieel handboek behorende bij de Regeling financiële verantwoording regionale publieke media-instellingen

De Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Gelet op artikel 2.173a, derde lid, juncto artikel 2.172, derde lid, van de Mediawet 2008;

Besluit:

ARTIKEL I

De bijlage bij de Regeling financiële verantwoording regionale publieke media-instellingen wordt vervangen door de bij deze regeling gevoegde bijlage.

ARTIKEL II

Deze regeling treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin zij wordt geplaatst en werkt terug tot en met 1 januari 2015.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

*De Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
S. Dekker*

BIJLAGE BIJ DE REGELING FINANCIËLE VERANTWOORDING REGIONALE PUBLIEKE MEDIA-INSTELLINGEN

Handboek Financiële Verantwoording Regionale Publieke Media-instellingen

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Den Haag, juni 2015

Inhoudsopgave

Inhoud

1.	<i>Inleiding</i>	2
1.1	Wettelijk kader voor het opstellen van de verslaggeving	2
1.2	Wettelijk kader voor het toezicht van het Commissariaat	3
1.3	Informatieverstrekking	3
2.	<i>Jaarrekening</i>	5
2.1	Waarderingsgrondslagen	5
2.2	Balans met toelichting	5
2.2.1	Vaste activa	5
2.2.2	Voorraden	5
2.2.3	Eigen Vermogen	5
2.2.4	Voorzieningen	6
2.3	Exploitatieoverzicht volgens de categoriale indeling met toelichting	6
2.3.1	Baten	7
2.3.2	Bijzonderheden	7
2.3.3	Overige baten	7
2.4	Bezoldiging bestuurders, directie en toezichthouders	7
2.5	Kastroomoverzicht	8
2.6	Overige gegevens	8
3.	<i>Overige informatie in het kader van het toezicht van het Commissariaat voor de Media</i>	8
4.	<i>Overige informatie in het kader van het toezicht</i>	8
4.1	Kengetallen doelmatigheid en doeltreffendheid	8
4.1.1	Rechtmatigheid	8
	<i>Bijlagen en Modellen</i>	9

1. Inleiding

De regionale publieke media-instellingen ontvangen vanaf 1 januari 2014 op aanvraag een bijdrage in de kosten die rechtstreeks verband houden met het verzorgen van regionale publieke mediadiensten. Dit betekent dat de financiering via het provinciefonds is beëindigd en het Commissariaat voor de Media (hierna Commissariaat) op grond van artikel 2.170 van de Mediawet 2008 (hierna MW 2008) de bekostiging aan de regionale publieke media-instellingen verstrekt.

Op grond van artikel 2.172, derde lid van de MW 2008, dat bepaalt dat bij ministeriële regeling nadere regels kunnen worden gesteld over de inhoud en inrichting van de jaarrekening, is dit Handboek Financiële Verantwoording regionale publieke media-instellingen (hierna Handboek) vastgesteld. Mede als gevolg van de overheveling van het budget van de bekostiging is dit Handboek uitgebracht, welke de vorige versie¹ van het Handboek vervangt. Het Handboek is van toepassing vanaf het boekjaar 2014.

1.1 Wettelijk kader voor het opstellen van de verslaggeving

Op grond van artikel 2.172, eerste lid MW 2008 is Titel 9 van het Tweede Boek van het Burgerlijk Wetboek (hierna BW 2 Titel 9) van toepassing op de regionale publieke media-instellingen met dien verstande dat zij de winst- en verliesrekening vervangen door een exploitatierekening. Op de exploitatierekening zijn de bepalingen omtrent de winst- en verliesrekening zoveel mogelijk van overeenkomstige toepassing. Bij toepassing van de omvangscriteria volgens de artikelen 396 en 397 Boek 2 BW dient het begrip netto-omzet te worden geïnterpreteerd als de totale baten (inclusief subsidies en bijdragen van derden) van de regionale publieke media-instelling. Ongeacht de omvang van de regionale publieke media-instellingen is de controleplicht volgens artikel 393 BW 2 voor alle regionale publieke media-instellingen van toepassing. Verder is het bestuur verantwoordelijk om te voldoen aan de deponeringsplicht volgens artikel 394 Boek 2 BW. Doel van de hierbij nader te bepalen voorschriften en modellen met betrekking tot de presentatie van de financiële verantwoording is het bereiken van een uniforme en vergelijkbare jaarverslaggeving inzake de financiële gegevens door de jaren heen, alsmede tussen de verschillende regionale publieke media-instellingen. Daarbij zijn de regels van het jaarrekeningenrecht, zoals deze zijn opgenomen in BW 2 Titel 9, de richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving waaronder ook de RJ 640 (richtlijn

¹ Handboek Financiële Verantwoording Regionale Publieke Media-instelling 2009 van juli 2009

voor de organisaties zonder winststreven) en jurisprudentie van toepassing. Voorts is van toepassing de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). Wanneer hetgeen in dit Handboek vermeld afwijkt van hiervoor genoemde regels, dan prevaleert het Handboek.

1.2 Wettelijk kader voor het toezicht van het Commissariaat

De reikwijdte van het financiële toezicht van het Commissariaat is met name vastgelegd in de volgende artikelen in de Mediawet:

- Artikel 2.93 MW 2008, samen met artikel 6 Mediabesluit en artikelen 10 en 11 Mediaregeling 2008; opstellen en inzenden jaarrekening;
- Artikel 2.135 lid 1²: alle inkomsten worden gebruikt voor de uitvoering van de publieke mediaopdracht;
- Artikel 2.141: niet dienstbaar maken aan het maken van winst door derden;
- Artikel 2.142 lid 1: integriteit van de media-instelling;
- Artikel 2.132 en 2.134: nevenactiviteiten;
- Artikel 2.113 en 2.114 lid 2: sponsoring en bijdragen van derden;
- Artikel 2.170: bekostiging regionale publieke media-instellingen;
- Artikel 2.173a: het Commissariaat is belast met de rechtmatigheidstoetsing;
- Artikel 2.175, 2.176, 2.177, 2.178: regels inzake reservering en terugvordering.

De beleidsregels inzake nevenactiviteiten, bartering en samenwerking met (commerciële) derden staan vermeld op de website www.cvdm.nl.

1.3 Informatieverstrekking

In het kader van het financiële toezicht dient de regionale publieke media-instelling het jaarverslag en additionele informatie aan het Commissariaat te verstrekken. De regionale publieke media-instelling stuurt de benodigde gegevens over het voorafgaande boekjaar vóór boekjaar vóór 1 mei aan het Commissariaat toe (artikel 2.173a MW 2008). Daarbij is bepaald dat het boekjaar gelijk is aan een kalenderjaar.

De volgende informatie wordt toegezonden aan het Commissariaat:

- Financieel jaarverslag voorzien van controle verklaring
- Additionele informatie voorzien van controle verklaring
- Accountantsverslag
- Notulen van de vergaderingen en eventuele jaarverslag van PBO
- Verklaring integriteit van bestuurders en werknemers
- Indien gewijzigd: integriteitsregeling.

Het **financieel jaarverslag** bevat minimaal de volgende onderdelen:

1. Directieverslag
2. Jaarrekening en -indien van toepassing- de jaarrekeningen van alle gelieerde³ rechtspersonen
3. Overige gegevens.

Het directieverslag beschrijft de belangrijkste gebeurtenissen en ontwikkelingen bij de regionale media-instelling. Tevens omvat dit verslag relevante analyses over ontwikkelingen.

Aspecten die in elk geval in het directieverslag aan de orde dienen te komen zijn:

- continuïteitsproblemen;
- reorganisaties;
- nieuwe activiteiten, innovaties;
- samenwerkingsverbanden (nieuw/beëindigd);
- kengetallen (zie model VIII).
- financiering.

De jaarrekening bevat minimaal de volgende onderdelen:

1. Balans met toelichting (model I)
2. Exploitatierkening volgens de categoriale indeling met toelichting (model II)
3. Kasstroom overzicht
4. Toelichting op waarderingsgrondslagen en grondslagen voor resultaatbepaling.

Daarnaast voegt het bestuur de overige gegevens zoals genoemd in artikel 392 BW 2, met inachtneming van hetgeen is bepaald in het vijfde lid van genoemd artikel, toe aan de jaarrekening.

² Met betrekking tot de door het Commissariaat goedgekeurde publiek-private samenwerking in Limburg merkt het Commissariaat op dat de L1-bedrijven zijn gerechtigd een deel van het resultaat uit te keren aan de aandeelhouders.

³ Dit heeft geen betrekking op de jaarrekeningen van stichting ROOS, de lokale publieke omroepen en ORN.

De overige gegevens bevatten tenminste:

- controle verklaring;
- voorstel resultaatverwerking;
- gebeurtenissen na balansdatum.

Zo nodig wordt eveneens een geconsolideerde jaarrekening opgesteld en toegevoegd.

In de bijlage is het controleprotocol en het model controleverklaring (Model A) opgenomen.

Naast de jaarrekening dient, onder meer op grond van de Mediawet, het Mediabesluit en de Beleidsregels van het Commissariaat, additionele informatie volgens de verplichte modellen te worden verstrekt.

De **additionele informatie** bestaat uit:

- Specificatie van de bijdragen van derden, inclusief sponsorbijdragen die zijn ontvangen door de media-instelling (Model III a);
- Specificatie van de bijdragen van derden, inclusief sponsorbijdragen die zijn ontvangen door externe producenten (Model III b);
- Specificatie van de nevenactiviteiten (Model IV);
- Specificatie van bartering contracten (Model V).

De additionele informatie wordt separaat verstrekt. De bedragen in de additionele informatie in de modellen III a, IV en V sluiten zichtbaar aan op de jaarrekening.

Er wordt een controleverklaring bij de additionele informatie verstrekt. In de bijlage is het controleprotocol en het model controleverklaring (Model B) opgenomen.

Modellen III a en III b worden verstrekt ten behoeve van het toezicht op sponsorbijdragen en bijdragen van derden. Deze bijdragen dienen verplicht altijd via de regionale publieke media-instelling te lopen, maar kunnen zowel door de regionale publieke media-instelling als door de producent worden ontvangen. De specificaties geven zowel inzicht in de ontvangen bijdragen op programma's die van invloed zijn op de hoogte van de directe programmakosten als in welke programma's gesponsord zijn.

Management letter en accountantsverslag

De regionale publieke media-instelling stuurt jaarlijks een kopie mee van de management letter en het accountantsverslag die door de accountant zijn opgesteld ten behoeve van het bestuur (c.q. directie) en toezichthoudend orgaan. In de management letter informeert de accountant het bestuur/toezichthoudend orgaan over de bijzonderheden en risico's die in het boekjaar zijn geconstateerd. Indien de onderwerpen van de managementletter zijn opgenomen in het accountantsverslag, dan vervalt de verplichting om een separate managementletter op te stellen. Voor wat betreft de minimale eisen met betrekking tot de inhoud van het accountantsverslag wordt verwezen naar bijlage VIII (het controle protocol).

Gelieerde rechtspersonen

Regionale publieke media-instellingen kunnen betrokken zijn bij andere rechtspersonen. Dit betreft rechtspersonen waarin een regionale publieke media-instelling een aanmerkelijk (financieel) belang heeft of waarop de regionale publieke media-instelling een overwegende invloed uitoefent. Een regionale publieke media-instelling is betrokken bij een rechtspersoon als bijvoorbeeld één of meer van de volgende aspecten, eventueel in onderling verband en samenhang bezien, van toepassing zijn. De opsomming van de aspecten is niet limitatief.

- De regionale publieke media-instelling heeft een belang verworven in een rechtspersoon om andere redenen dan het beleggen van overtollig vermogen;
- De regionale publieke media-instelling heeft op enigerlei wijze aanspraak op de door een rechtspersoon gegenereerde winst;
- De regionale publieke media-instelling is betrokken bij het ontstaan van een rechtspersoon;
- In de doelomschrijving van een rechtspersoon wordt verwezen naar de behartiging van één of meer belangen van de publieke media-instelling;
- Een rechtspersoon voert een taak uit die voorheen door de regionale publieke media-instelling aan zich was getrokken of door de regionale publieke media-instelling als één van haar taken wordt gezien;
- De regionale publieke media-instelling heeft statutair of feitelijke invloed op de bestuursamenstelling van een rechtspersoon of op de beslissingen van het bestuur van een rechtspersoon;
- De regionale publieke media-instelling draagt op enigerlei wijze (al dan niet financieel) bij in de financiering van de bedrijfsvoering middelen van een rechtspersoon. De financiële bescheiden c.q. de jaarrekening van de bedoelde rechtspersonen, waarover de desbetreffende regionale publieke media-instelling uit hoofde van de betrokkenheid kan beschikken, worden gelijktijdig met de

toezending van de jaarrekening van de betrokken publieke media-instelling meegezonden naar het Commissariaat⁴.

Indien sprake is van duurzame kapitaaldeelname in een afzonderlijke rechtspersoon ten dienste van de eigen werkzaamheid van de regionale publieke media-instelling zijn de desbetreffende bepalingen inzake de zogenaamde deelneming in een rechtspersoon (artikel 24c BW2) van toepassing

2. Jaarrekening

2.1 Waarderingsgrondslagen

De te hanteren grondslagen worden uit voornoemde regelgeving (BW en RJ) afgeleid. De regionale media-instelling hanteert de waarderingsgrondslagen zoals in hoofdstuk 2.2 en 2.3 is toegelicht en vermeldt de gehanteerde waarderingsgrondslagen.

Alle vermogensmutaties dienen in de exploitatierekening te worden verantwoord. Eventuele aanwending van reserves dan wel voorzieningen, dienen overeenkomstig via de exploitatierekening te worden geboekt.

De jaarrekening van een regionale media-instelling wordt opgesteld in euro's. Naast de cijfers van het betreffende jaar worden ook vergelijkende cijfers van het vorig boekjaar gepresenteerd.

2.2 Balans met toelichting

Voor het opstellen van de balans wordt Model I gevolgd. Boven de balans dient te worden aangegeven of deze is opgesteld vóór danwel ná verwerking (voorstel) resultaatbestemming. De specificatie van de balansposten wordt in de toelichting opgenomen. Hierbij worden belangrijke ontwikkelingen⁵ in balansposten toegelicht. De regionale media-instelling neemt alleen die posten in de balans op, die van toepassing zijn.

Met betrekking tot de waarderingsgrondslagen zijn in aanvulling op de bepalingen in BW 2 Titel 9 en de RJ de volgende regels van toepassing:

2.2.1 Vaste activa

Materiële vaste activa: Niet aan de bedrijfsuitoefening dienstbaar

Vaste activa die niet dienstbaar zijn aan de regionale media-instelling worden afzonderlijk onder 'Materiële vaste activa' op de balans verantwoord. Waardering geschiedt op basis van historische kosten, naar beneden te corrigeren indien de marktwaarde lager is dan de historische kosten.

2.2.2 Voorraden

Voorraad betreft gemaakte kosten voor onderhanden werken en gereed product van nog uit te zenden programma's.

Waardering van een eigen productie geschiedt tegen de directe historische kosten. Gereed voor uitzending maar nog niet uitgezonden programma's worden op balansdatum individueel beoordeeld. Een programma wordt afgewaardeerd indien door de media-instelling besloten is het programma niet uit te gaan zenden. Indien twee jaar na de eerste voorraadwaardering nog steeds geen beslissing is genomen ten aanzien van het uitzenden van een programma, zal het programma volledig worden afgewaardeerd.

De waardering van een programma wordt verminderd met de voor dit programma ontvangen bijdragen van derden. In de toelichting op de voorraadpost worden de in mindering gebrachte bijdragen van derden en de eventuele afwaarderingen zichtbaar gemaakt.

2.2.3 Eigen Vermogen

In de Mediawet is opgenomen dat alleen gelden voor het verzorgen van het media-aanbod gereserveerd kunnen worden met toestemming van het Commissariaat (artikel 2.175, eerste lid, MW). Verder

⁴ Uitzonderingen hierop zijn de jaarrekeningen van stichting ROOS, de lokale publieke omroepen en ORN.

⁵ Er is sprake van belangrijke ontwikkelingen indien een post meer dan 10% wijzigt ten opzichte van de voorgaande periode, met een minimumbedrag van € 50.000

zijn voor de vorming en de hoogte van reserves van belang de artikelen 2.135, eerste lid MW en artikel 2.175, eerste lid M

Reserve voor media-aanbod

De reserve voor media-aanbod kan incidenteel een negatief saldo vertonen. In het volgende boekjaar dient de negatieve reserve voor media-aanbod verrekend te worden met het dan vast te stellen exploitatieresultaat. Indien dit exploitatieresultaat onvoldoende is voor volledige verrekening dient het resterende negatieve saldo van de reserve voor media-aanbod te worden afgeboekt van de Algemene reserve.

Overige wettelijke reserves

Overige wettelijke reserves dienen in de toelichting nader te worden gespecificeerd.

Categorieën van het eigen vermogen

Als overgangmaatregel geldt dat de ultimo 2013 aanwezige reserves als uitgangspunt worden genomen bij de toepassing van de categorieën reserves ultimo 2014. Alle reserves welke ultimo 2013 betrekking hebben op het media-aanbod zoals bedoeld in artikel 1.1., lid 1 Mediawet 2008 dienen verwerkt te worden als Reserve voor media-aanbod. Het gedeelte van het eigen vermogen dat geen Reserve voor media-aanbod is, wordt geassocieerd naar de aard van de reserve.

Het toepassen van categorieën van het eigen vermogen welke aansluiten bij de mediawet 2008 is een stelselwijziging. Dat betekent dat de stelselwijziging doorgevoerd en toegelicht dient te worden conform de Richtlijnen voor de Jaarverslaglegging. Voor de betekenis van de stelselwijziging voor de individuele posten van het eigen vermogen dient de onderstaande cijfermatige opstelling – met toelichting – gebruikt te worden:

Stelselwijziging

Eigen vermogen	2013		Eigen vermogen	2014
Risico reserve		WORDT	Algemene reserve	
Herwaarderingsreserve			Herwaarderingsreserve	
Bestemmingsreserve			Reserve voor media-aanbod	
			Overige wettelijke reserves	

Verloopoverzicht

Een verloopoverzicht van iedere individuele reserve geeft inzicht in de mutaties. Dit overzicht is opgenomen in de toelichting op de balans.

2.2.4 Voorzieningen

Voorzieningen mogen alleen gevormd worden voor zover in overeenstemming met Boek 2 BW, artikel 374 en de Richtlijnen voor de jaarverslaglegging.

Verloopoverzicht

Een verloopoverzicht van iedere individuele voorziening geeft inzicht in de dotaties, onttrekkingen en overige mutaties. Dit overzicht is vermeld in de toelichting op de balans.

2.3 Exploitatieoverzicht volgens de categoriale indeling met toelichting.

Het exploitatieoverzicht wordt volgens de categoriale indeling opgesteld. Hierbij wordt Model II gevolgd. In de toelichting op de exploitatierekening worden voor wat betreft de hoofdcategorieën personeelslasten, directe productielasten, PR en Promotie, facilitaire lasten, huisvestingslasten, afschrijvingslasten en algemene lasten de doorbelastingen van/naar samenwerkingsverbanden apart vermeld.

Het betreft hier zowel publiek private samenwerkingsverbanden als samenwerkingsverbanden met overige publieke (media) instellingen.

Ontvangsten en uitgaven worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Alle baten en lasten worden verantwoord in de exploitatierekening.

2.3.1 Baten

In de toelichting op het exploitatieoverzicht wordt een specificatie gegeven van de stromen en andere opbrengsten naar categorie.

In de toelichting op het exploitatieoverzicht kunnen voorts exploitatieoverzichten van de onderscheiden media afzonderlijk worden opgenomen.

2.3.1.1 Reclamebaten

De baten uit reclame worden verantwoord onder aftrek van de eventuele verkoopkosten en fee. In de toelichting op de exploitatierekening worden reclamebaten gespecificeerd naar de omzet reclamebaten, eventuele verkoopkosten en eventuele fee.

2.3.1.2 Bijdragen van derden/ sponsorbijdragen

Hieronder worden de ontvangen bijdragen van derden en sponsoring verantwoord. Voor de specificatie van deze baten wordt Model III a gebruikt.

Niet-programmagebonden sponsoring/ bijdragen van derden voor de regionale media-instelling in de vorm van giften en donaties van bedrijven en particulieren worden verantwoord onder de Overige baten.

2.3.1.3 Nevenactiviteiten

De toerekening van de resultaten van nevenactiviteiten naar het media-aanbod (artikel 2.135, eerste lid MW 2008), wordt gespecificeerd in Model IV.

2.3.2 Bijzonderheden

De bijzonderheden die zich in het boekjaar hebben voorgedaan worden tekstueel toegelicht. Dit betreft onder meer:

- toelichting⁶ op een aanzienlijke stijging of daling (meer dan 10%) van balansposten, baten en lasten ten opzichte van vorig jaar.
- toelichting op bijzondere waardeverminderingen.
- De buitengewone baten en lasten dienen, ongeacht hun omvang en/of afwijking ten opzichte van voorgaand jaar dan wel begroting, te worden toegelicht. De omvang van de toelichting mag hierbij wel worden afgestemd op de omvang van de betreffende lasten.

2.3.3 Overige baten

Niet-programmagebonden sponsoring/ bijdragen van derden voor de regionale media-instelling in de vorm van giften en donaties van bedrijven en particulieren worden verantwoord onder de Overige baten.

2.4 Bezoldiging bestuurders, directie en toezichthouders

In de toelichting wordt overeenkomstig artikel 383 BW 2 opgave gedaan van de bezoldiging van de gezamenlijke bestuurders en gewezen bestuurders en, afzonderlijk, voor de gezamenlijke toezichthouders en gewezen toezichthouders. De bedragen dienen in het boekjaar ten laste van de publieke media-instelling te zijn verantwoord. Op overeenkomstige wijze wordt afzonderlijk opgave gedaan van de bezoldiging van de gezamenlijke directieleden en gewezen directieleden.

De wijze waarop de bezoldiging wordt berekend is overeenkomstig de berekeningswijze, zoals deze is bepaald in Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) die op 1 januari 2013 in werking is getreden. Volgens artikel 1.3 eerste lid onderdeel d vallen de regionale publieke media-instellingen onder het bezoldigingsmaximum en het openbaarmakingsregime. De WNT geldt voor topfunctionarissen die werken bij instellingen die onder de WNT vallen. Topfunctionarissen zijn conform artikel 1.1 lid b:

1. de leden van de hoogste uitvoerende en toezichthoudende organen;
2. hoogste ondergeschikte of leden van de groep hoogste ondergeschikten;
3. degene(n) belast met de dagelijkse leiding.

Voor nadere bepalingen omtrent de hoogte van het bezoldigingsmaximum en de berekening wordt verwezen naar de WNT paragraaf 2.

⁶ Er is sprake van belangrijke ontwikkelingen indien een post meer dan 10% wijzigt ten opzichte van de voorgaande periode, met een minimumbedrag van € 50.000

In de financiële verantwoording dient van iedere (gewezen) bestuurder de bezoldiging openbaar te worden gemaakt conform de bepalingen in paragraaf 4 van de WNT. Indien een bestuurder naast zijn besturende functie eveneens presentator is bij de media instelling dient de verdeling in de financiële verantwoording inzichtelijk te worden gemaakt.

Indien een (gewezen) bestuurder meer bezoldiging heeft ontvangen dan het bezoldigingsmaximum zoals bepaald in de WNT, is het meerdere een onverschuldigde betaling conform artikel 1.6 WNT.

Voor leden van Raden van Commissarissen en leden van Raden van Toezicht zijn specifieke bepalingen opgenomen in de WNT in artikel 3.2. Voor deze leden geldt eveneens het openbaarmakingsregime.

Jaarlijks dienen de bezoldigingen voor 1 juli van het jaar volgend op het boekjaar te worden gemeld. Let op: twee soorten meldingen:

- 1: reguliere WNT meldingen van bezoldigingen (gewezen) topfunctionarissen;
- 2: Melding van een onverschuldigde betaling door controlerend accountant of andere belanghebbende. Hierbij wordt het CvdM als handhavende instantie ingeschakeld.

2.5 Kasstroomoverzicht

Een kasstroomoverzicht is een overzicht van geldmiddelen die in de verslagperiode beschikbaar zijn gekomen en van het gebruik dat van deze geldmiddelen is gemaakt. De kasstromen worden hierbij ingedeeld naar herkomst uit operationele activiteiten, investeringsactiviteiten en financieringsactiviteiten. Vermeld dient te worden of het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de directe of indirecte methode.

2.6 Overige gegevens

De overige gegevens bevatten tenminste de controleverklaring, voorstel resultaatverwerking en gebeurtenissen na balansdatum.

3. Overige informatie in het kader van het toezicht van het Commissariaat voor de Media

In verband met het financiële toezicht van het Commissariaat verstrekt de regionale media-instelling de hieronder vermelde informatie:

- Een verklaring van de directie van de regionale media-instelling inzake de integriteit van bestuurders en werknemers; onder andere gebaseerd op artikel 2.142 lid 1 van de Mediawet (voorbeeldverklaring opgenomen onder Model VI);
- De integriteitregeling van de regionale media-instelling. Deze regeling heeft betrekking op zowel medewerkers als directie en bestuur en omvat tenminste de hierna genoemde onderwerpen:
  - nevenfuncties;
  - acceptatie van geschenken;
  - onkostendeclaraties;
  - gebruikmaking van eigendommen van de media-instelling;
- Eventuele afspraken over integriteit dienen schriftelijk aan het Commissariaat te worden meegeedeeld.

Voor het jaarlijkse toezicht op het media-aanbodbeleid verstrekt de regionale media-instelling aan het Commissariaat de volgende informatie:

- Het op schrift gestelde, door het programmabeleidendebalende orgaan (PBO) vastgestelde, dan wel goedgekeurde, media-aanbodbeleid;
- De notulen van de vergaderingen en het eventuele inhoudelijke jaarverslag van het PBO;
- Een overzicht van de samenstelling van het PBO in het boekjaar.

4. Overige informatie in het kader van het toezicht

4.1 Kengetallen doelmatigheid en doeltreffendheid

In het kader van doelmatigheid- en doeltreffendheidscontrole – is het wenselijk aanvullende rapportages te ontvangen in de vorm van kengetallen. De betreffende afspraken zijn vastgelegd in het Handboek in Model VIII. De rapportage van de kengetallen wordt opgenomen als onderdeel van het directieverslag (zie hoofdstuk 1.3).

4.1.1 Rechtmatigheid

De jaarrekening van de regionale media-instelling wordt gecontroleerd door een registeraccountant conform het bijgevoegde controleprotocol.

Toepassing

Het Commissariaat kan in de beschikking tot bekostiging bepalingen opnemen met betrekking tot de door mediainstellingen in acht te nemen rechtmatigheidsaspecten. Deze bepalingen vallen alleen onder de accountantscontrole voor zover zij financiële gevolgen hebben voor de jaarrekening van de media-instelling.

Verplichte bepalingen

Naleving van relevante financiële bepalingen uit de Mediawet. De betreffende bepalingen zijn opgesomd in hoofdstuk 1.2 van dit Handboek.

Overige bepalingen

Deze kunnen betrekking hebben op specifieke onderwerpen, zoals:

- tijdige aanlevering van in het Handboek en/ of protocol bedoelde informatie;
- naleving van Europese Richtlijnen voor aanbestedingen;
- eisen aan governance;
- vaststelling dat verantwoorde kosten daadwerkelijk betrekking hebben op, i.c. passen binnen de desbetreffende begrotingsposten (begrotingsrechtmatigheid).

Bijlagen en Modellen

MODEL I – BALANS

ACTIVA	Boekjaar	Voorgaand boekjaar	PASSIVA	Boekjaar	Voorgaand boekjaar
VASTE ACTIVA			EIGEN VERMOGEN		
Materiële vaste activa			<i>Algemene reserve</i>		
Bedrijfsgebouwen en -terreinen			<i>Herwaarderingsreserve</i>		
Inventaris en inrichting			<i>Reserve voor media-aanbod</i>		
Vaste bedrijfsmiddelen			<i>Overige wettelijke reserves</i>		
Niet aan de bedrijfsuitoefening dienstbaar					
			VOORZIENINGEN		
Financiële vaste activa					
Deelnemingen					
Vorderingen op deelnemingen			LANGLOPENDE SCHULDEN		
Overige effecten			Schulden aan deelnemingen		
			Schulden aan kredietinstellingen		
			Schulden inzake pensioenen		
VLOTTENDE ACTIVA			Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Vorraden					
Vorderingen en overlopende activa					
Handelsdebiteuren			KORTLOPENDE SCHULDEN EN OVERLOPENDE PASSIVA		
Belastingen en premies sociale verzekeringen			Schulden aan deelnemingen		
Overige vorderingen			Schulden aan kredietinstellingen		
Overlopende activa			Schulden aan leveranciers		
Liquide middelen			Belastingen en premies sociale verzekeringen		
			Overlopende passiva		
			Overige schulden		
TOTAAL ACTIVA			TOTAAL PASSIVA		

MODEL II – EXPLOITATIEREKENING (CATEGORIALE INDELING)

	Boekjaar	Voorgaand boekjaar
BATEN		
– bekostiging		
– subsidies		
Reclamebaten		
Overige baten:		
– Bijdragen van derden/ sponsorbijdragen		
– Barteringbaten		
– Baten uit nevenactiviteiten		
– Overige		
<i>Som der baten</i>		
LASTEN		
Personeelslasten		
– Lonen en salarissen		
– Sociale lasten		
– Pensioenlasten		
– Overige personeelslasten		
Directe productielasten (programmalasten)		
PR en Promotie		
Facilitaire lasten (distributie- en uitzendlasten)		
Huisvestingslasten		
Afschrijvingslasten op materiële vaste activa		
Algemene lasten		
<i>Som der bedrijfslasten</i>		
Financiële baten en lasten		
Rentebaten en soortgelijke baten		
Rentelasten en soortgelijke lasten		
<i>Financieel resultaat</i>		
<i>Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen (*)</i>		
Belastingen resultaat gewone bedrijfsuitoefening (*)		
<i>Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening na Belastingen (*)</i>		
Buitengewone baten		
Buitengewone lasten		
Belastingen buitengewoon resultaat		
Resultaat na belastingen		

MODEL III a – BIJDRAGEN VAN DERDEN INCLUSIEFSPONSORBIJDRAGEN ontvangen door media-instelling

Betreft media-instelling:
 Statutaire vestigingsplaats:
 Bijlage bij jaarrekening:

Nr	Programma	Totale bijdrage	Naam verstrekker	Betreft: Sponsorbijdrage	Betreft: Bijdrage Cobo/ Stifo	Betreft: Overige derden
01		€		€	€	€
02						
03						
04						
	Totaal	€		€	€	€

Toelichting:

Per programma worden de ontvangen bijdragen van derden en sponsoring weergegeven. Niet-programmagebonden sponsoring/ bijdragen van derden voor de regionale media-instelling in de vorm van giften en donaties van bedrijven en particulieren hoeven niet in de specificatie te worden opgenomen. Het totaal van de specificatie sluit aan op de verantwoorde baten in de exploitatierekening.

MODEL III b – BIJDRAGEN VAN DERDEN INCLUSIEFSPONSORBIJDRAGEN ontvangen door externe producenten

Betreft media-instelling:
Statutaire vestigingsplaats:
Bijlage bij jaarrekening:

Nr	Programma	(externe) producent	Totale bijdrage	Naam verstrekker	Betreft: Sponsorbijdrage	Betreft: Bijdrage Cobo/ Stifo	Betreft: Overige derden
01			€		€	€	€
02							
03							
04							
Totaal			€		€	€	€

Toelichting:

Indien programma's van de regionale media-instelling worden geproduceerd door een externe producent en deze direct bijdragen van derden/sponsorbijdragen inzake het programma van de regionale media-instelling heeft ontvangen, worden de bijdragen weergegeven per programma. N.B. In dit overzicht dienen ook dergelijke bijdragen te worden meegenomen die zijn ontvangen bij reguliere en incidentele aankoop van programma's of producties.

MODEL IV – NEVENACTIVITEITEN

Betreft media-instelling:
Statutaire vestigingsplaats:
Bijlage bij jaarrekening:

Is gecheckt, blijft ongewijzigd

Nr	Omschrijving nevenactiviteit	Baten	Lasten	Resultaat
01		€	€	€
02				
03				
04				
Totaal nevenactiviteiten		€	€	€

Toelichting:

Het totaal van de kolom baten van de specificatie sluit aan op de verantwoorde baten in de exploitatierekening.

MODEL V – BARTERING CONTRACTEN

Betreft media-instelling: Statutaire vestigingsplaats: Bijlage bij jaarrekening:

Nr	Participant barterovereenkomst	Aanvang	Einde	Prestatie aan de media-instelling	Prestatie door de media-instelling	Factuur bedrag
01						€
02						
03						
04						
Totaal						€

Toelichting:

Het totaal van de specificatie sluit aan op de verantwoorde baten in de exploitatierekening

MODEL VI – VOORBEELDVERKLARING INTEGRITEIT VAN BESTUURDERS EN WERKNEMERS

Betreft media-instelling:
 Statutaire vestigingsplaats:
 Bijlage bij jaarrekening:

Aan het Commissariaat voor de Media,

Hierbij verklaart het bestuur dat regionale media-instelling X in 200Y, in overeenstemming met artikel 2.142 lid 1 van de Mediawet, er voor heeft gezorgd dat noch de leden van het bestuur, noch werknemers of andere personen of rechtspersonen waarmee regionale media-instelling X een overeenkomst met het oog op de verzorging van haar programma's heeft gesloten, voor zichzelf, voor andere personen of rechtspersonen een op geld waardeerbaar voordeel van derden hebben bedongen of aanvaard, dat direct of indirect verband houdt met werkzaamheden van de betrokkene voor regionale media-instelling X.

Daarnaast verklaart het bestuur dat bestuurders, medewerkers of hun partners geen financiële of andere belangen hebben in ondernemingen, organisaties e.d. die een directe dan wel indirecte relatie met regionale media-instelling X hebben.

Ondertekening door /namens bestuur met vermelding van naam en functie

MODEL VII – KENGETALLEN

Op te nemen als onderdeel van het directieverslag

	Kengetal	Berekening
A	Bedrijfseconomisch Eigen vermogen Totaal vermogen Solvabiliteitsratio Netto werkkapitaal Current Ratio Vastgelegd vermogen (VA) / Eigen vermogen Resultaat Cashflow	Eigen vermogen / Totaal vermogen Vlottende activa minus kort vreemd vermogen (Debiteuren + kas + voorraad) / (crediteuren + bankkrediet + aflossingen < 1 jaar)
B	Afhankelijkheid subsidieverstrekker Bekostiging Reclame-inkomsten In % inkomsten uit reclame en basissubsidie Overige inkomsten	Structureel, niet incidenteel Specificeren per rubriek
C	Personeel Leeftijdsopbouw Schaalindeling Bezetting in FTE Personeelskosten Freelancerkosten Verhouding indirect / totaal in procenten Gemiddelde personeelskosten in euro's Percentage ziekteverzuim	Zie indeling Zie indeling Vast / Variabel Vast / Variabel
D	Programma's <i>D1</i> Televisie Aantal uitzendingen televisie <i>D2</i> Radio Aantal uitzendingen radio Waarvan: gepresenteerd in % Waarvan: niet gepresenteerd in %	Niet: herhalingen. Onderverdeling per seizoen facultatief Niet: NOS (met het oog op morgen) Radio 1
E	Algemeen Pand in eigendom Wagenpark in eigendom SNG wagen in eigendom	Ja / Nee, namelijk huur Ja / Nee, namelijk operational of financial lease Ja / Nee, namelijk huur / Nee, geen SNG wagen

Kengetal	Berekening
Afschrijvingspercentages per rubriek Drempelbedrag investering (in €)	

Bijlage VIII – CONTROLEPROTOCOL

Regionale Publieke Media-instelling ten behoeve van controleverklaring bij de jaarrekening en additionele informatie

A. Inleiding

Voor welke instellingen geldt dit controleprotocol?

Dit controleprotocol is van toepassing op de jaarrekeningen van de regionale publieke media-instellingen. Het is bestemd voor de accountant (hierna: instellingsaccountant) die belast is met de controle van de jaarrekening van de regionale media-instelling.

Doel

Het controleprotocol is bedoeld om de verwachtingen van het Commissariaat vast te leggen ten aanzien van de verklaring van de instellingsaccountant bij de jaarrekening. Dit in het kader van de rechtmatigheidstoetsing waar het Commissariaat volgens artikel 2.173a Mw 2008 mee is belast.

Kader

De regionale media-instelling brengt jaarlijks een financieel verslag (jaarrekening en directieverslag) uit, dat vergezeld gaat van een controleverklaring omtrent getrouwheid en financiële rechtmatigheid aan het Commissariaat.

Nadere regels met betrekking tot de inrichting van de jaarrekening en het directieverslag zijn te vinden in het Handboek Financiële Verantwoording Regionale Publieke Media-instelling.

Het object van controle is de verantwoording van de regionale media-instelling. De verantwoording bestaat uit het (financieel) jaarverslag en de additionele informatie. De te controleren additionele informatie bestaat uit de volgende overzichten:

- Specificatie van de bijdragen van derden, inclusief sponsorbijdragen;
- Specificatie van de bijdragen van derden, inclusief sponsorbijdragen externe producenten;
- Specificatie van de nevenactiviteiten;
- Specificatie van bartering contracten;
- Overzicht samenwerkingsovereenkomsten.

De accountantscontrole omvat:

- de controle van de jaarrekening;
- de controle van de additionele informatie;
- de controle op de naleving van het bepaalde in de Wet Normering Bezoldiging Topfunctionarissen Publieke en Semipublieke Sector (hierna: WNT), zie ook www.topinkomens.nl;
- het vaststellen dat het directieverslag geen materiële tegenstrijdigheden met (financieel) jaarverslag bevat en/of een materieel onjuiste voorstelling van zaken bevat.

Bij de controle van de jaarrekening en de additionele informatie stelt de instellingsaccountant van de regionale media-instelling respectievelijk de getrouwheid vast van de in de balans en de exploitatierekening gepresenteerde cijfers en de juistheid en volledigheid van de additionele informatie in overeenstemming met de eisen zoals gesteld in het Handboek. De controle van de jaarrekening is tevens gericht op de naleving van de in de beschikking tot bekostiging gestelde specifieke verplichtingen, i.c. rechtmatigheidsbepalingen. Bij de controle op de naleving van het bepaalde in de WNT dient de instellingsaccountant uit te gaan van het Controleprotocol WNT⁷ van het ministerie van BZK. Op grond van zijn controlewerkzaamheden dient de instellingsaccountant een getrouwheids- en rechtmatigheidsoordeel, zoals opgenomen in de controleverklaring (Model IX) af te geven bij de jaarrekening en een getrouwheidsoordeel bij de additionele informatie (Model X). De controle dient te worden uitgevoerd in overeenstemming met de Nadere Voorschriften Controle en Overige Standaarden (NV COS) zoals uitgegeven door het NBA en de aanwijzingen zoals opgenomen in dit controleprotocol.

⁷ Staatscourant 2014, nr. 36280, 18 december 2014

De controle van de additionele informatie dient het mogelijk te maken een accountantsoordeel af te geven op de volgende specifieke onderdelen:

- de juistheid en volledigheid van de additionele informatie;
- de overeenstemming van de additionele informatie met de informatie die in de (gepubliceerde) jaarrekening is opgenomen.

Procedure

De regionale media-instellingen dienen op grond van de Mediawet jaarlijks vóór 1 mei na afloop van het voorgaande boekjaar hun jaarrekening en additionele informatie in bij het Commissariaat.

Naast de regelgeving uit de Mediawet, het Mediabesluit en de Mediaregeling 2008 inzake de jaarrekening gelden voor de regionale media-instelling ook de beleidsregels van het Commissariaat, onder andere inzake nevenactiviteiten, bartering en samenwerking met (commerciële) derden. Voor een overzicht van de beleidsregels verwijzen wij naar de website www.cvdm.nl >regelgeving > beleidsregels.

Om zijn financieel toezicht te kunnen uitoefenen dient de regionale media-instelling zijn (financieel) jaarverslag en additionele informatie aan het Commissariaat te verstrekken.

B. Reikwijdte accountantsonderzoek

Onderzoeksaanpak

De instellingsaccountant neemt in zijn controledossier een risicoanalyse op, waarin expliciet rekening wordt gehouden met de aandachtspunten van dit controleprotocol. In het controledossier geeft de instellingsaccountant aan of en zo ja waarom onderwerpen uit dit controleprotocol niet zijn gecontroleerd. Dit controledossier vormt de basis voor een review die het Commissariaat kan (laten) uitvoeren. De instellingsaccountant controleert de financiële rechtmatigheid van de besteding van de mediagelden. De accountant van de regionale media-instelling neemt in zijn controleaanpak tevens de in de beschikking tot bekostiging vermelde specifieke verplichtingen, i.c. rechtmatigheidsbepalingen mee. De op de financiële rechtmatigheid van toepassing zijnde wettelijke bepalingen uit de MW 2008 zijn aangegeven in de artikelen 2.135, 2.170, 7^e en 9^e lid en 2.175. Van de instellingsaccountant wordt verwacht dat hij over de naleving van de bepalingen, zoals hieronder opgenomen onder financiële beheershandelingen, rapporteert in het verslag van bevindingen.

In bepaalde gevallen is een bekostigde instelling in de zin van de Europese regelgeving een aanbestedende dienst. De accountant controleert in dat geval of de instelling de richtlijnen voor Europese aanbesteding naleeft. De accountant gaat na of bij in het controlejaar aangevane verplichtingen de Europese aanbestedingsregels zijn nageleefd. De accountant weegt zijn bevindingen mee in zijn oordeel. Indien de accountantscontrole fouten aan het licht brengt die de instelling niet herstelt, vermeldt de accountant deze in het verslag van bevindingen. Hiervoor geldt een rapportagetolerantie van 0%.

Bij de jaarlijkse toetsing van de financiële rechtmatigheid van alle bestedingen en inkomsten kunnen door het Commissariaat aanwijzingen zijn gegeven. De instellingsaccountant betreft de naleving van de aanwijzingen in zijn controle. Voor zover deze niet zijn nageleefd maakt de instellingsaccountant daarvan melding in het verslag van bevindingen. Tevens weegt de instellingsaccountant eventuele fouten en onzekerheden die hieruit voortvloeien, bij de strekking van het getrouwheids- en rechtmatigheidsoordeel.

Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid

De instellingsaccountant richt zijn controle zodanig in dat hij met een betrouwbaarheid van 95% de uitspraak kan doen dat in de verantwoording geen onjuistheden voorkomen met een belang groter dan de voorgeschreven toleranties. Voor de strekking van de controleverklaring gelden de volgende toleranties:

	Onjuistheden (in de verantwoording)		Onzekerheden (in de controle)	
	Beperking	Afkeuring	Beperking	Oordeels- onthouding
Rechtmatigheid a. Instellingen (% van de totale lasten)	>1 en <3	=>3	>3 en <10	=>10
Getrouwheid van de jaarrekening b. Balans (% van de balanstelling) c. Exploitatierkening (% van de baten)	>5 en <10 >2 en <5	=> 10 => 5	>5 en <10 >5 en <10	=> 10 => 10
Getrouwheid van de Additionele informatie (uitsluitend deel 1) d. Exploitatierkening (% baten per onderscheiden categorie)	>2 en <5	=> 5	>5 en <10	=> 10

Voor het omgaan met geconstateerde fouten geldt de volgende gedragslijn. Er wordt onderscheid gemaakt tussen fouten die wel en fouten die geen invloed kunnen hebben op de financiële rechtmatigheid van de bestedingen en inkomsten. Geconstateerde fouten die wel invloed kunnen hebben, moeten voor zover mogelijk door de instelling worden gecorrigeerd. Hierbij is het niet van belang of de tolerantiegrenzen worden overschreden. Voor het omgaan met geconstateerde fouten die geen invloed hebben op de financiële rechtmatigheid van bestedingen en inkomsten gelden de toleranties die in het schema staan. De instelling corrigeert deze fouten als de tolerantiegrens wordt overschreden. De accountant vermeldt alle fouten groter dan 0,1% van de lasten die niet zijn gecorrigeerd in het verslag van bevindingen.

Normenkader

De publieke media-instelling stelt de jaarrekening op in overeenstemming met de richtlijnen die zijn opgenomen in het Handboek. In de jaarrekening is tevens een aantal modellen opgenomen dat behoort tot de categorie Additionele informatie.

De instellingsaccountant controleert de jaarrekening van de regionale publieke media-instellingen. De controle is gericht op het vaststellen van de getrouwheid van de jaarrekening en op de toetsing van de financiële rechtmatigheid van alle bestedingen en inkomsten. Onder financiële rechtmatigheid wordt verstaan dat alle financiële transacties van de regionale publieke media-instelling hebben plaatsgevonden binnen de bepalingen die bij het wettelijk kader zijn weergegeven. Als een financiële transactie in strijd met het wettelijk kader heeft plaatsgevonden, dan dient de instellingsaccountant het totale bedrag van de financiële transactie als een fout in de verantwoording aan te merken. Het totaal aan financiële rechtmatigheidsfouten dient de instellingsaccountant te betrekken bij het rechtmatigheidsoordeel.

De instellingsaccountant stelt vast dat de opgave van het bedrag van de bezoldiging voor de bestuurders juist en volledig is. De verplichtingen, bedoeld in artikel 383 c van Titel 9 Boek 2 BW zijn van toepassing. Dit betekent voor publieke media-instellingen dat zij een opgave op naamsniveau moet doen van alle bestuurders en gewezen bestuurders.

De accountant stelt aan de hand van de administratie van de publieke media-instelling integraal vast of de gegevens in de jaarrekening van de publieke media-instelling op grond van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) juist en volledig is. Indien dit niet het geval is, geeft de accountant een ander dan goedkeurend getrouwheidsoordeel af en vermeldt hij de ontbrekende informatie alsnog in zijn verklaring. Voor deze post geldt een controletolerantie van 0%.

In dit kader wordt verwezen naar NBA Praktijkhandreiking 1115 Aanpassing van het oordeel in de controleverklaring bij materiële tekortkomingen in de toelichting op de jaarrekening.

De accountant stelt, aan de hand van de administratie van de instelling integraal vast of de opgave aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties op grond van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) juist en volledig is. Indien dit niet het geval is dan neemt de accountant dit op in een verslag van bevindingen zoals vermeld in het accountantsverslag.

Rapportages accountantsonderzoek

Controleverklaring

De departementale accountant en het Commissariaat moeten beschikken over een rechtmatigheidsoordeel inzake de bestedingen van de mediagelden zoals verantwoord in de jaarrekening, en een

getrouwheidsoordeel inzake de jaarrekening en de Additionele informatie. De instellingsaccountant van de regionale publieke media-instelling verstrekt daartoe een controleverklaring inzake getrouwheid en financiële rechtmatigheid bij de jaarrekening en een controleverklaring inzake getrouwheid bij de Additionele informatie. De instellingsaccountant hanteert bij het opstellen van de goedkeurende controle verklaring de voorgeschreven modellen die bij dit controleprotocol zijn gevoegd (Model A voor de verklaring bij de jaarrekening en Model B voor de verklaring bij de Additionele informatie). Bij een niet-goedkeurende controleverklaring past de accountant de Modellen A en B aan overeenkomstig de betreffende voorbeeldteksten van de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants. De instellingsaccountant waarmerkt⁸ de jaarrekening en additionele informatie.

Accountantsverslag

De accountant stelt een accountantsverslag op en besteedt in zijn verslag ten minste aandacht aan de planning, uitvoering en bevindingen ten aanzien van zijn controle op de rechtmatigheid van de verantwoording en de rechtmatigheid van de transacties tussen verbonden partijen (samenwerkingsverbanden). Onderdeel van de transacties tussen verbonden partijen betreft de controle op de aanwezigheid van schriftelijke ondertekende contracten waarin is geregeld dat doorbelasting tussen partijen op 'at arms length' basis plaatsvindt.

NB: De directie, respectievelijk het bestuur van de regionale publieke media-instelling verstrekt een afschrift van het accountantsverslag aan het Commissariaat.

Management letter

De instellingsaccountant stelt naast een controleverklaring een management letter op ten behoeve van de leiding en het toezichthoudend orgaan van de regionale media-instelling. In de managementletter rapporteert de instellingsaccountant over zijn bevindingen ten aanzien van de administratieve organisatie en interne beheersing binnen de media-instelling.

NB: De directie, respectievelijk het bestuur van de regionale publieke media-instelling verstrekt een afschrift van deze management letter aan het Commissariaat.

Bijlagen:

Model IX – Controleverklaring bij de jaarrekening

Model X – Controleverklaring bij de additionele informatie

MODEL IX – CONTROLEVERKLARING BIJ DE JAARREKENING

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit (financieel) jaarverslag opgenomen) jaarrekening 201.. van ..... (naam instelling) te ..... (statutair vestigingsplaats) gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per ... .. 201... en de exploitatierekening over 201... met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de instelling is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het bestuurs- en jaarverslag, beide in overeenstemming met het Handboek Financiële Verantwoording Regionale Publieke Media-instelling en de beschikking tot bekostiging van het Commissariaat.

Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming dienen te zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. Het bestuur is voorts verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze

⁸ Bij waarmerken wordt de specificatie ter identificatie gestempeld en geparafeerd door de accountant met als doel het identificeren van de stukken waarop de verklaring betrekking heeft.

controle, als bedoeld in artikel 11, tweede lid van de Mediaregeling 2008. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse Controlestandaarden, het controleprotocol Regionale Publieke Media-instelling en het Controleprotocol WNT. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan alsmede in het kader van de financiële rechtmatigheid voor de naleving van die relevante wet- en regelgeving, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door het bestuur van de entiteit gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing van ons oordeel te bieden.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van ..... (naam instelling) per .. .. 201.. en van het resultaat over 201.. in overeenstemming met de bepalingen inzake de jaarrekening zoals opgenomen in het Handboek Financiële Verantwoording Regionale Publieke Media-instelling.

Voorts zijn wij van oordeel dat is voldaan aan de geldende verplichtingen zoals opgenomen in de beschikking tot bekostiging van het Commissariaat.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties over 201.... in alle van materieel belang zijnde aspecten voldoen aan de eisen van financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals vermeld in het Controleprotocol Regionale Publieke Media-instellingen van het Handboek Financiële Verantwoording regionale publieke media-instellingen.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder e en f BW vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig Titel 9 Boek 2 BW is opgesteld, en of de in artikel 2:392 lid 1 onder b tot en met h BW vereiste gegevens zijn toegevoegd. Tevens vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW.

Plaats, datum

Naam accountantskantoor

Naam externe accountant en ondertekening met die naam

MODEL X – CONTROLEVERKLARING BIJ DE ADDITIONELE INFORMATIE

Afgegeven ten behoeve van het Commissariaat voor de Media

Wij hebben de Additionele informatie bij de jaarrekening 20.. van ..... (naam instelling) te ..... (statutaire vestigingsplaats) gecontroleerd, bestaande uit de volgende financiële overzichten:

- Specificatie van de bijdragen van derden, inclusief sponsorbijdragen;
- Specificatie van de bijdragen van derden, inclusief sponsorbijdragen externe producenten;
- Specificatie van de nevenactiviteiten;
- Specificatie van bartering contracten;

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de instelling is verantwoordelijk voor het opmaken van de Additionele informatie bij de jaarrekening die de daarin opgenomen informatie volledig en juist dient weer te geven, in overeenstemming met het Handboek Financiële Verantwoording Regionale Publieke Media-instelling en voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opstellen van de Additionele informatie bij de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de Additionele informatie bij de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden en het controleprotocol Regionale Publieke Media-instelling van het Handboek Financiële Verantwoording Regionale Publieke Media-instellingen. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de Additionele informatie bij jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de Additionele informatie bij de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de Additionele informatie bij jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opstellen van de Additionele informatie bij jaarrekening door de entiteit, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door het bestuur van de entiteit gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van de Additionele informatie bij jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing van ons oordeel te bieden.

Oordeel

Naar ons oordeel is de financiële informatie in de Additionele informatie bij de jaarrekening 20.. van .... Te ... ten behoeve van het Commissariaat voor de Media in alle van materieel belang zijnde aspecten juist en volledig en in overeenstemming met de bepalingen in het Handboek Financiële Verantwoording Regionale Publieke Media-instellingen.

Voorts zijn wij van oordeel dat de Additionele informatie ten behoeve van het Commissariaat voor de Media in overeenstemming is met de informatie die in de (gepubliceerde) jaarrekening van ... te ... is opgenomen.

Beperking in gebruik en verspreidingskring

De Additionele informatie bij de jaarrekening is opgesteld voor het Commissariaat voor de Media met als doel ... (naam instelling) in staat te stellen te voldoen Handboek Financiële Verantwoording Regionale Publieke Media-instelling. Hierdoor is de Additionele informatie bij de jaarrekening mogelijk niet geschikt voor andere doeleinden. Onze controleverklaring is derhalve uitsluitend bestemd voor ... (naam instelling) en het Commissariaat voor de Media en dient niet te worden verspreid aan of te worden gebruikt door anderen.

Plaats, datum

Naam accountantskantoor

Naam externe accountant en ondertekening met die naam Aantal bijlagen: ....

Bijlage XI – CHECKLIST

Jaarlijkse aanlevering van informatie aan het Commissariaat

De regionale media-instelling is **verplicht** de volgende gegevens jaarlijks uiterlijk vòòr 1 mei te verstrekken.

JAARREKENING		Check
Model I Model II	Jaarlijks aanleveren Directieverslag (<i>Inclusief kengetallen model VII</i>) Balans Exploitatierkening Toelichting op balans en exploitatierkening Overige gegevens Jaarrekeningen gelieerde rechtspersonen Management letter	
Model IX Model X	Controleverklaring jaarrekening Controleverklaring additionele informatie	
Model III a Model III b Model IV Model V	Indien van toepassing* Bijdragen/ sponsoring bij media-instelling Bijdragen/ sponsoring bij producenten Nevenactiviteiten Bartering contracten	
OVERIGE INFORMATIE Model VI Model VII	Jaarlijks aanleveren Verklaring integriteit Kengetallen (<i>in het directieverslag</i>)	
	Indien gewijzigd* Integriteitregeling van de media-instelling	
MEDIA-AANBOD BELEID	Jaarlijks aanleveren Vastgestelde / goedgekeurde media-aanbodbeleid over het boekjaar Notulen van de vergaderingen en eventuele jaarverslag van PBO Overzicht van de samenstelling van het PBO in het boekjaar	

* De modellen dienen alleen aangeleverd te worden indien er sprake is van bijdragen van derden/sponsoring van programma-aanbod, nevenactiviteiten of bartering.

Naast bovengenoemde informatie wordt door het Commissariaat separaat informatie opgevraagd inzake de programmering.

TOELICHTING

Naar aanleiding van opmerkingen van de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants is met deze regeling het Handboek financiële verantwoording regionale publieke media-instellingen vervangen. De wijzigingen ten opzichte van het vervangen handboek zijn beperkt en zien op het Controleprotocol en de controleverklaring van de accountant. Het gaat hierbij vooral om actualisaties naar aanleiding van andere wetgeving zoals de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector.

De wijzigingen zijn nodig zodat de accountants correcte controleverklaringen gebruiken. Deze regeling werkt terug tot en met 1 januari 2015. Daarmee is dit handboek voor het eerst van toepassing op de verantwoording over het boekjaar 2015. Omdat het om administratieve correcties gaat, is er geen bezwaar om aan deze regeling terugwerkende kracht te geven.

Bij de totstandkoming van deze regeling is het handboek voorgelegd aan de regionale publieke media-instellingen en het Commissariaat voor de Media. Over de inhoud van de regeling is overeenstemming met deze partijen bereikt en het handboek is hierbij als uitvoerbaar en handhaafbaar beoordeeld.

Bij de voorbereiding van deze regeling is nagegaan of er sprake is van administratieve lasten voor instellingen, bedrijfsleven of burgers. Voor deze regeling is geen verhoging van structurele of eenmalige administratieve lasten voorzien, omdat de bestaande informatieverplichtingen voor de regionale media-instellingen niet wijzigen.

*De Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
S. Dekker*